

ДО ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ ПО КОНКУРС ЗА
ДОЦЕНТ ПО КЛИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ ЗА НУЖДИТЕ
НА МБАЛ – НКБ ЕАД, СОФИЯ

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Добрин А. Свиаров д.м.н.
УМБАЛ „Александровска“ ЕАД
Катедра по клинична лаборатория, Медицински факултет, МУ - София

ОТНОСНО: кандидатурата на ГЛ. АСИСТЕНТ Д-Р ДОБРИНКА ДИНЕВА САВОВА, Д.М. за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ по клинична лаборатория за нуждите на МБАЛ – „НКБ“ ЕАД, София, по конкурс, обявен в ДВ бр. 61 от 02.18. 2019 г.

Д-р Добринка Динева Савова е единствен кандидат в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ по клинична лаборатория за нуждите на МБАЛ – „НКБ“ ЕАД, София

Представените от д-р Динева документи съдържат необходимата информация за преценка и са в съответствие с изискванията за участие в конкурса по ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МБАЛ „Национална кардиологична болница“ ЕАД

**Качества на кандидата и съответствието им
с единните изисквания на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и
Правилник на МБАЛ – „НКБ“ ЕАД**

Творческата биография на д-р Добринка Динева Савова показва пълноценно извърян път на лекар и учен, съответстващ на изискванията за заемане на академична длъжност доцент. Д-р. Динева завършила медицина през 1990 г. в Медицинска Академия – София, придобива специалност по клинична лаборатория през 1997 г., а през 2013 г. защитава успешно дисертация за придобиване на научна степен „ДМ“. Целият ѝ трудов стаж преминава в НКБ, като последователно заема длъжностите научен сътрудник III, II, и I степен, а от 2010 г. - главен асистент в отделение Клинична лаборатория на болницата, което понастоящем завежда. Професионалният път на д-р Динева съчетава посветеност и всеотдайност към пациентите и стремеж към усъвършенстване, придобиване на нови

знания и квалификация. Тя е познавач на лабораторната диагностика на хемостазата, тромбозата и изследването на тромбоцитните функции, с оглед по-задълбочено разбиране на тяхната биология, патология и управлението на антиагрегантната терапия в клиничната практика.

Преподавателска дейност. Д-р. Динева има продължителна, но сравнително скромна преподавателска кариера. Годишната ѝ учебна натовареност варира от 126 до 252 часа, които са предимно извъннаудиторна заетост – обучение на специализанти по програмата за СДО. Участва и в обучението на студенти по медицина с един семинар на тема „лабораторни тестове при сърдечно-съдови заболявания“, като част от курса по кардиология. Има и участия в международни курсове в областта на хемостазата и клиничната химия. Посоченият обхват и обем учебно-преподавателска дейност покрива изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Научноизследователската дейност на д-р Динева отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Тя обхваща **1 монография 15 статии в периодичен научен печат и 3 глави от колективни монографии**. Общо **15 са реалните публикации в реферирана (рецензирана) научна периодика от които 5 - в индексирани списания без импакт фактор**. Монографията, 5 от статиите и 2 от главите са публикувани след защитата на дисертацията. В този обем не се включват (и не подлежат на рецензиране) още 22 участия с доклади, 25 научни съобщения в България и 15 научни съобщения в чужбина, някои отпечатани в престижни списания. Справката в ЦМБ София показва общо 27 цитирания, от които 2 в Scopus и 25 в български източници. В Web of Science се откриват една статия в индексиран източник, 3 отпечатани резюмета (неподлежащи на рецензиране) и 1 цитат.

Научните приноси на д-р Динева са безспорни и отговарят на изискванията за заемане на длъжността „доцент“. По принцип съм съгласен с подхода при изготвяне на самооценката на приносите, но от гледище на тяхната стойност и значимост, определям като по-подходящ следния тип **категоризация. Първото направление е в областта управление на лекарствената терапия в съответствие с принципите на персонализираната медицина**. Тук приносите на д-р Динева са концентрирани в домена изследване на тромбоцитни функции и антиагрегантната терапия. Те са пионерски за страната и водят до внедряване на най-модерните подходи за рационално лечение в клиничната практика на тази особено проблемна и критична терапевтична област. Резултатите са: 1. За първи път у нас е извършено верифициране на метода Multiplate импедансна агрегометрия, съгласно международните изисквания и проследяване на аналитичната надеждност с 10 години практически годишен опит (B1). 2. Проведено е индивидуализиране на терапията с антиагреганти въз основа на стойностите от ADP-тест и ASPI тестовете при „резистентни“ на терапията пациенти с висока остатъчна тромбоцитна агрегация (Г17, Г18). 3. Изработени са разграничителни граници на ADP- и ASPI тестовете за оптимален терапевтичен отговор и за увеличен рисков от кървене (Г4, Г18). 4. Използван е алгоритъм, включващ тромбеластография ROTEM и агрегометрия MULTIPLATE за разграничаване на ексцесивно кървене, причинено от дисфункция на тромбоцити (Г3). Както се вижда, внедряването на посочените технологии е свързано не само с аналитично-лабораторно валидиране. Публикувани са значителни клинични разработки с определяне на диагностична чувствителност и специфичност, и съответни дискриминантни стойности за вземане на диагностични, и терапевтични решения.

Второто основно направление на научните приноси на д-р. Динева е в областта на коагулацията: 1. Лабораторен мониторинг при лечение с хепарин и нискомолекулни хепарини с различни анти-Ха тестове (Г2, Г7). 2. Изучаване на промените в лабораторните хемостазни и хематологични тестове в постоперативния период (Г6). 3. Определяне на INR в капиллярна кръв за мониториране на орална антикоагулантна терапия с „Point of care“

уреди за самоконтрол (Г9). 4. Мониториране на пациенти с хепарин-индуцирана тромбоцитопения (Г5).

Към посочените две основни направления следва да се прибавят и общи лабораторно-методични разработки, както и значителна лечебно-диагностична и организационна дейност. Следователно, научните достижения на д-р. Динева хармонизрат с качествата ѝ на компетентен лекар, на преподавател, и този комплекс безспорно определя съответствие с академичната длъжност „доцент”.

За съжаление, сериозните научни приноси на кандидата не намират адекватно представяне в списания с импакт фактор, както препоръчах още по време на процедурата за присъждане на образователно-неучната степен «ДМ». Тази критична бележка следва да се съобрази в следващото академично развитие на д-р Динева!

Заключение

**Препоръчвам на почитаемите членове на Научното жури да изберат
ГЛ. АСИСТЕНТ Д-Р ДОБРИНКА ДИНЕВА САВОВА, Д.М., да заеме академичната
длъжност „ДОЦЕНТ” по клинична лаборатория за нуждите на МБАЛ – НКБ ЕАД,
София**

София, 24.11.2019 г.

(Проф. д-р Д. Свиаров, д.м.н.)